

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a személyesen eljáró felperesnek a dr. Rátkai Ferenc ügyvéd által képviselt alperes ellen munkaviszony megszüntetés jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Kaposvári Munkaügyi Bíróságnál 2.M.16/2009. szám alatt megindított és másodfokon a Somogy Megyei Bíróság 3.Mf.21.022/2010/2. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Somogy Megyei Bíróság 3.Mf.21.022/2010/2. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 160.600 /egyszázhatvanezer-hatszáz/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében az alperes 2008. november 28-án kelt rendkívüli felmondása jogellenességének megállapítását és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását, továbbá azt kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 200.000 forint tévesen levont munkabér és a perköltsége megfizetésére. A Kaposvári Munkaügyi Bíróság 2.M.16/2009/32. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes 2008. november 28-án kelt rendkívüli felmondása jogellenes, és a felperes munkaviszonya a jogellenességet megállapító határozat jogerőre emelkedése napján szűnik meg. Kötelezte az alperest nettó 1.625.563 forint elmaradt munkabér és 2010. április 20-ától az ítélet jogerőre emelkedéséig havi nettó 23.130 forint munkabér különbözet, továbbá 892.520 forint átalány-kártérítés, 129.016 forint tévesen levont munkabér, 36.000 forint perköltség és 264.000 forint eljárási illeték megfizetésére. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2008. május 26-ától határozatlan idejű munkaviszonyban állt az alperes alkalmazásában, távolsági tehergépkocsi-vezetői munkakörben. A felperes személyi alapbére 138.000 forint volt, továbbá megillette a külföldön töltött idő után napi 25 euró adómentes költségtérítés is. Az alperes a felperes munkaviszonyát a 2008. november 28-án kelt munkáltatói rendkívüli felmondással megszüntette. A rendkívüli felmondás indokolása szerint a munkaviszony megszüntetését az a körülmény tette szükségessé, amely szerint a felperes a munkaviszonyából származó lényeges kötelezettségét, nevezetesen a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. tv. 103. §-ában szabályozott munkavégzési kötelezettségét szándékosan, súlyos gondatlansággal, jelentős mértékben megszegte, magatartásával alapot adott az Mt. 96. § (1) bekezdés alkalmazására, tekintettel arra, hogy hanyagságával az alperes gazdasági társaságnak jelentős kárt okozott. A munkaügyi bíróság ítéletének indokolásában megállapította, hogy a felperes az Mt. 103. § (1) és (2)

bekezdésében írt kötelezettségeit nem szegte meg. A munkavállaló az előírt helyen és időben megjelent, munkára képes állapotban volt, a munkaidejét munkában töltötte, és munkáját az elvárható szakértelemmel és gondossággal, a vonatkozó szabályok, előírások és utasítások szerint végezte, továbbá személyesen látta el.

A bizonyítási eljárás eredményeképp megállapította, hogy a felperes utolsó fuvarfeladataként L.-ba szállított árut, amit a forgalomra tekintettel két nap alatt tudott a rendeltetési helyére eljuttatni. Az alperes az eljárás során nem csatolt iratot, illetőleg más bizonyítékot arra, hogy a felperessel közölte volna az adott fuvarfeladat teljesítésének pontos határidejét, ezért nem volt megállapítható, hogy a felperes indokolatlan késedelembe esett volna. Abból a tényből, hogy a felperes rossz helyen parkolt és ezért kerékbilincset kapott, a késedelem ténye nem volt megállapítható. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a felperes a kirótt fuvarfeladatot teljesítette, az árut rendeltetési helyére elvitte és ott lerakodta. Az, hogy az alperes állítása szerint ezt késedelmesen tette meg, nem volt bizonyítható. A munkáltató azt sem tudta igazolni, hogy a l.-i szállítás „bemutatkozó fuvar” volt, és annak sikertelensége miatt további feladatokról esett el, valamint ezáltal a felperes jelentős kárt okozott. Mindezek alapján a munkaügyi bíróság a felmondás jogellenességét állapította meg. Az alperest a becsatolt iratok alapján kimunkált havi nettó 223.128 forintos átlagkeresettel számolva kötelezte az Mt. 100. §-ában foglalt jogkövetkezmények, ezen belül négy havi átalány-kártérítés megfizetésére. A munkaügyi bíróság továbbá megállapította, hogy az alperes elismerése folytán a munkáltató köteles megfizetni a felperestől jogosulatlanul levont 129.016 forintot is. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Somogy Megyei Bíróság 3.Mf.21.022/2010/2. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit a per főtárgyára vonatkozóan helybenhagyta. Az illeték viselésével kapcsolatos rendelkezést részben megváltoztatta, és az alperes által fizetendő elsőfokú illeték összegét 168.300 forintra leszállította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte az alperest 160.600 forint fellebbezési eljárási illeték megfizetésére. A másodfokú bíróság ítéletének indokolásában megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás során részletes bizonyítást folytatott le, a bizonyítékokat helyesen és okszerűen mérlegelte, jól állapította meg a tényállást, és abból érdemben helytálló jogi következtetésre jutott, amikor megállapította, hogy az alperes által közölt rendkívüli felmondás jogellenes. A megyei bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását annyiban kiegészítette, hogy az alperes rendkívüli felmondása nem tartalmazott konkrétumot arra, hogy a felperes mikor, milyen magatartással szegte meg a munkavégzési kötelezettségét, illetőleg mi volt az a konkrét tevékenysége, amellyel a munkáltatónak kárt okozott. A felmondás tehát nem felelt meg a Munkaügyi Kollégium 95. számú

állásfoglalásban foglalt világos indoklás követelményeinek, mert nem ölelte fel azokat a tényeket és körülményeket, amelyekből kitűnne, hogy a munkavállaló munkájára miért nincs szükség. Kiemelte, hogy a munkáltató bizonyítási kötelezettsége körében csak olyan tények és körülmények igazolásának van helye, amelyek az indoklás konkrét keretein belül maradva, azt alátámasztják. A bizonyítás nem lépheti túl a felmondásban közölt indoklás kereteit. Mivel az alperes felmondásának indokolása a fenti követelményeknek nem felelt meg, ezért a rendkívüli felmondás ez okból is jogellenes. A megyei bíróság álláspontja szerint a lefolytatott bizonyítási eljárás során a munkaügyi bíróság okszerűen állapította meg azt is, hogy az alperes az általa hivatkozott károkozás körében nem bizonyította, hogy a felperes a részére kiadott fuvarfeladat nem megfelelő időre történő teljesítésével jelentős kárt okozott azáltal, hogy a magatartása miatt a munkáltató a további fuvarfeladatok lehetőségétől esett el. Az alperes egyrészt erre konkrét tényelőadást nem tett, továbbá nem igazolta a késedelmes fuvarteljesítéssel kapcsolatos állításait sem. Önmagában a tilos parkolással kapcsolatos károkozásra sem tett konkrét tényelőadást a felmondásában, de az első fokú eljárásában sem. Kiemelte, hogy az alperes a fellebbezésében ezen utóbbi újabb tényre a Pp. 235. § (1) bekezdésében írt tilalomra is figyelemmel, nem hivatkozhatott. Miután az alperes a fellebbezésében a marasztalásösszegszerűségét nem vitatta, ezért a bíróság az elsőfokú döntést helybenhagyta. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályú hatályon kívül helyezését kérte. Arra hivatkozott, hogy az alperes cég a határozatában a bírói gyakorlat szerinti összefoglaló indokolást alkalmazott, amelyről az indoklást kiegészítő és alátámasztó bizonyítékokat terjesztett elő annak keretein belül maradva. A rendkívüli felmondás indokolásában hivatkozott szándékos és súlyosan gondatlan munkavállalói kötelezettségszegés körében konkrétan a felperes KRESZ szabályszegésére, a kerékbilincs felrakására és az ezzel okozott késedelemre utalt. Az őt terhelő bizonyítási kötelezettsége körében a munkaszerződésre hivatkozott, amely szerint „rendkívüli felmondásnak van helye különösen... ha a munkavállaló az előírt fuvarfeladatot indokolatlanul nem teljesíti”.

Álláspontja szerint nem megalapozott a másodfokú bíróság ítéletének azon megállapítása, hogy a károkozásról konkrét tényelőadást sem tett, mert az első fokú eljárás során R.T.I. akkori ügyvezető vallomásából egyértelműen megállapítható volt a károkozás jellege és annak súlyossága is. Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltakat nem megfelelően értékelte, és tévesen állapította meg azt, hogy a felperes az Mt. 103. § (1) és (2) bekezdésében írt kötelezettségeit nem szegte meg, ezért a rendkívüli felmondás jogellenes. Az elsőfokú bíróság elmulasztotta értékelni azt a tényt – amit egyébként a felperes is egyértelműen elismert – hogy tiltott helyen parkolt, ezért megbüntették és

gépkocsijára kerékbilincset raktak. Ebből ugyanis megállapítható, hogy a felperes a gépkocsivezetői munkakörre irányadó szabályokat, nevezetesen a közlekedésrendészeti szabályokat egyértelműen megszegte. A kerékbilincs miatt kiszabott bírság pedig egyértelműen kárnak minősül.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati kérelemben hivatkozottak jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot [Pp. 275. § (1) bekezdés, Pp. 206. §, 221. § (1) bekezdés, BH 2001.197., BH 2002.29.]. Az Mt. 96. § (1) bekezdésében szabályozott rendkívüli felmondás indokolására a (2) bekezdés alapján az Mt. 89. § (2) bekezdését kell megfelelően alkalmazni, amely szerint a munkáltató köteles a felmondást megindokolni, valamint vita esetén annak valóságát és okszerűségét bizonyítani. A Munkaügyi Kollégium 95. számú állásfoglalása II. pontja alapján az írásban közölt munkáltatói felmondásból a felmondás okának világosan ki kell tűnnie, enélkül a bíróság ugyancsak megállapítja a munkaviszony megszüntetésének jogellenességét. A világosság követelményének a felmondás indokolása abban az esetben felel meg, ha tartalmazza azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket is, amelyekre a munkáltató a felmondást alapította. Nem szükséges azonban a felmondási ok részletes leírása, hanem a körülményekhez képest elegendő az ok az összefoglaló megjelölése is. A perbeli esetben az alperes a 2008. november 28-án kelt intézkedése a rendkívüli felmondás törvényi megfogalmazását, vagyis az Mt. 96. § (1) bekezdésében foglaltakat tartalmazta, továbbá utalt a munkavállalók kötelezettségeit tartalmazó Mt. 103. §-ában szabályozott munkavégzési kötelezettség megszegésére és arra, hogy a felperes a hanyagságával az alperes gazdasági társaságnak jelentős kárt okozott. A megyei bíróság helytállónan állapította meg, hogy az alperes rendkívüli felmondásának indokolása nem felel meg az MK 95. számú állásfoglalásban foglaltaknak, mert nem jelölte meg azt a konkrét felperesi magatartást - még összefoglalóan sem -, amely a munkáltató döntéséhez vezetett, illetőleg nem nevezte meg azt a munkavállalói hanyagságot sem, amely az alperes gazdasági társaságnak kárt okozott. A rendkívüli felmondásban hivatkozott Mt. 103. § tartalmazza a munkavállaló legfontosabb kötelezettségeit, többek között a munkavégzési, együttműködési, titoktartási kötelezettségét is. Az alperes ezen belül nem jelölte meg, hogy a felperes konkrétan mely, az Mt. 103. §-ában foglalt kötelezettségét szegte meg, továbbá nem nevesítette, hogy a kötelezettségszegés a felperes milyen magatartásával valósult meg. Ugyancsak nem utalt arra sem, hogy a felperes miként megvalósult hanyagsága okozott kárt a munkáltatónak. Ez utóbbi esetben az alperes az alapeljárás során a további fuvarfeladatok megghiúsulását, a másodfokú eljárásban, illetőleg a felülvizsgálati eljárásban már a

kerékbilincs miatt kiszabott büntetést jelölte meg. Ezen hivatkozásait azonban a rendkívüli felmondás még összefoglalóan sem tartalmazza, ezért a munkáltatói intézkedés indokolása nem volt világos, a bírói gyakorlat alapján pedig ez a bírósági eljárás során már nem volt pótolható (EBH 2005.1241).

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés f) pontja, valamint 13. § (1) és (2) bekezdése alapján köteles a felülvizsgálati eljárás illeték megfizetésére.

Budapest, 2011. szeptember 7.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő